

20. Η φύλαξη των ανατολικών συνόρων και οι Ακρίτες

1. Γιατί ήταν δύσκολη η φύλαξη των συνόρων της αυτοκρατορίας;

Τα σύνορα της αυτοκρατορίας ήταν απέραντα και γι' αυτό η φύλαξή τους ήταν δύσκολη. Τα ανατολικά σύνορα άρχιζαν από τον Καύκασο και τον Εύξεινο Πόντο και ακολουθώντας τον Τίγρη και τον Ευφράτη ποταμό έφταναν ως τον Περσικό κόλπο. Πέρα από τα σύνορα αυτά ζούσαν λαοί που έκαναν επιδρομές και λεηλατούσαν τις ανατολικές βυζαντινές περιοχές.

2. Τι έκαναν οι Βυζαντινοί για να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα αυτό;

Έβαλαν φρουρές στις άκρες αυτές των συνόρων μόνιμους φρουρούς που τους ονόμαζαν Ακρίτες. Σ' αυτούς έδιναν δωρεάν γη για καλλιέργεια, άλογα και πανοπλίες για τους πολέμους και τους απάλλασαν από τους φόρους.

3. Πότε και πώς έδρασαν οι Ακρίτες;

Οι Ακρίτες έγιναν ονομαστοί στα χρόνια που απειλούσαν το Βυζάντιο οι Άραβες (7^{ος} - 10^{ος} αι.). Οργανωμένοι σε μεγάλες ομάδες, φρουρούσαν τα περάσματα των συνόρων κι εμπόδιζαν τους εχθρούς να λεηλατούν τα μέρη εκείνα. Όταν δεν πολεμούσαν, γυμνάζονταν και βοηθούσαν να χτιστούν κάστρα και βίγλες στα μέρη τα οποία φύλαγαν.

4. Πώς τους αντιμετώπιζε ο λαός;

Ο λαός τους ένιωθε προστάτες του, τους αγαπούσε και τους θαύμαζε για την ανδρεία τους. Τους εξύμνησε στα ακριτικά τραγούδια, που μιλούν για τη ζωή και τους αγώνες τους. Τα τραγούδια αυτά σώθηκαν ως τις μέρες μας και αποτέλεσαν τη βάση των δημοτικών τραγουδιών.

5. Ποιος ήταν ο πιο γνωστός απ' τους Ακρίτες;

Ο πιο γνωστός ήταν ο Βασίλειος Διγενής.

6. Πώς εξυμνήθηκε από το λαό;

Εξυμνήθηκε ξέχωρα στο έπος «Βασίλειος Διγενής Ακρίτας». Στην Κύπρο, στον Πόντο, στην Κρήτη και σ' όλη την Ελλάδα μιλούν και τραγουδούν, ακόμη και σήμερα, για «της γης τον ανδρειωμένο», που είναι απόγονος του Ηρακλή, του Αχιλλέα και του Μεγαλέξανδρου, αλλά και πρόγονος του κλέφτη του 1821.

